

НАВЧАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОМУ МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННЮ ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК ПРЕЗЕНТАЦІЙНИХ ВМІНЬ

Бойко С.О.,

*викладач кафедри англійської мови технічного спрямування № 1,
Національний технічний університет України
„Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”
м. Київ, Україна*

Для сучасних роботодавців важливими є не тільки знання у певній галузі, але й так звані soft skills навички й особисті якості, які не мають прямого відношення до професії, але допомагають в роботі з клієнтами, керівництвом і колегами [2]. За інформацією сайту Work.ua одними із найважливіших якостей, крім вміння працювати у команді, є вміння спілкуватись з різними людьми, переконливість [1]. Отже, у процесі навчання майбутніх інженерів іноземній мові чільне місце має посідати саме розвиток усного мовлення з акцентом не на детальний переказ тексту, а саме на вміння впевнено й переконливо доносити інформацію, привертати й тримати увагу аудиторії, правильно розставляти логічні акценти у промові, викладати матеріал логічно й послідовно.

Як стверджує Еван Френдо, презентація – це комунікативна ситуація, коли одна людина говорить, а інші слухають [3;69]. Таким чином, навчаючи студентів монологічному мовленню ми навчаємо їх навичкам презентації. Й саме від вимог й настанов викладача залежить, як студент буде виконувати поставлене завдання: чи це буде дослівний переказ тексту з акцентом на правильність, чи це буде презентація певного матеріалу спрямована на донесення інформації до слухачів. На нашу думку, саме орієнтація на комунікативну складову має бути основною метою при навчанні монологічному мовленню, оскільки саме навички „доносити інформацію” до слухача, бути переконливим і є одними із вимог сучасного ринку праці.

Протягом навчального року у нашій роботі зі студентами ми відійшли від традиційного підходу до розвитку монологічного мовлення, коли основна увага приділяється передачі змісту тексту викладачу чи студенту/студентам групи, а зосередились саме на розвитку навичок ефективно презентувати матеріал аудиторії, поступово збільшуючи вимоги. Для збільшення мотивації й формування свідомого підходу до виконання завдань студентам пропонувався певний контекст: вони мали підготувати доповідь на конференцію, розповідь для школярів, висловити власну думку колегам або студентам-учасникам міжнародного проекту тощо. Вимоги до виступу поступово збільшувались від елементарного візуального контакту зі слухачами до використання виразів, типових для кожної окремої частини презентації й правильного інтонування. У своїй роботі ми спирались на послідовність викладу окремих аспектів підготовки презентації у підручнику *English for Presentations* видавництва Oxford [4]. Оскільки студенти доповідали не викладачеві, а працювали в групах й парах з іншими студентами, завданням слухачів було заповнювати контрольну таблицю — список тверджень, щодо якості презентації розроблений викладачем, який поступово розширювався й доповнювався новими пунктами. Після виступу або доповіді студенти мали час на обговорення якості висловлювання, перегляд контрольних списків. Роль викладача була в організації й моніторингу роботи й фіксуванні типових помилок студентів. Після виконання завдання й обговорення якості виступів в групах і парах студентів, викладач давав загальну оцінку якості студентських презентацій, фокусуючись в першу чергу на прогресі студентів й підкреслюючи позитивні аспекти, а також проводив аналіз типових помилок, як у презентації матеріалу, так і у фонетиці, граматиці, вживанні слів.

Помінявши підхід до навчання монологічному мовленню (змістивши акцент із передачі змісту тексту на підготовку виступу у певному контексті), ми відмітили більш відповідальне ставлення студентів до виконання завдань, якіснішу передачу змісту повідомлення, більш ретельну підготовку. Коли основним завданням було передати зміст тексту, студенти приділяли підготовці

значно менше уваги й часу ніж, коли вони мали підготувати доповідь, оскільки спочатку готувався сам текст промови, а потім студент працював над якістю його донесення до аудиторії — аспект, над яким студенти не працюють готуючи переказ, який буде слухати й оцінювати викладач.

Оцінивши якість монологічних висловлювань щодо їх правильності з мовної точки зору, можна стверджувати, що в одних і тих самих групах студентів, монологічні висловлювання у певному контексті, орієнтовані на ефективне донесення інформації слухачеві, були якіснішими й отримали вищі оцінки ніж традиційний переказ наданого тексту, або тексту складеного студентами сам через значно більшу увагу приділену їх підготовці.

Підсумовуючи вищезазначене, варто відмітити, те, що подібні завдання готують студентів до спілкування у реальному житті, як під час навчання, так і на їх майбутньому робочому місці, збільшують їх цінність як працівників на ринку праці, знімають бар'єри при викладенні інформації іноземною мовою, оскільки їм доводиться „доповідати” не тільки викладачеві віч-на-віч, але й іншим студентам групи, як в парах, так і виступаючи перед групою. Також позитивним аспектом виступає те, що даний підхід дає можливість зробити заняття більш орієнтованими на студента, збільшити рівень відповідальності студентів за свою роботу, сприяє розумінню критеріїв оцінювання й критичному підходу до якості монологічного висловлювання.

Література:

1. Кого шукають роботодавці: топ-5 вакансій за версією Work.ua [Електронний ресурс] // Work.ua – Режим доступу до ресурсу: <https://www.work.ua/ru/articles/jobseeker/1965/>.
2. Українські роботодавці назвали найзатребуваніші навички для претендентів на вакансії [Електронний ресурс] // Інформатор. – 17/08/2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://informatorenews/ukrajinski-robotodavtsi-nazvaly-najzatrebuvanishi-navychky-dlya-pretendentiv-na-vakansiji/>.
3. Frendo E. How to Teach Business English / Evan Frendo., 2005. – 162 с.

4. Grussendorf M. English for Presentations / Marion Grussendorf., 2006. – 80 c.